

با رویکرد آموزشی رژیو امیلیا

به همراه فایل‌های شعر - ترانه و موسیقی کودکانه

برای اولین بار در ایران

شیوه نامه آموزش نقاشی کلاسی اول دبستان

سال تحصیلی
۹۷-۹۸

نویسنده و مدرس :
علیرضا قالیجاری (مهربان)

شیوه نامه آموزش نقاشی
کلاس اول دبستان

مقطع سنی: اول دبستان
تعداد بچه ها: ۳۰ نفر
مدت زمان هر جلسه: ۳۵ دقیقه
تعداد جلسات: ۲۷ جلسه

نویسنده و مدرس: علیرضا قالیحاری (مهربان)

سال تحصیلی

۹۷-۹۸

مقدمه

دنیای کودکان سرشار از ناگفته‌هایی است که وقتی کودک آن را به زبان می‌آورد و یا بر روی کاغذ ترسیم میکنند واقعا شگفت زده خواهیم شد. این تخیلات از ذهن خلاقانه کودکان سرچشمه میگیرد کودکان دارای قدرت تخیل بسیار بالایی هستند طوری که یکی از پژوهشگران در زمینه کودکان عنوان میکند که ۹۸ درصد کودکان تخیلاتی در حد نبوغ دارند.

قبل از شروع به بحث آموزش نقاشی بایستی بدانید که مراحل نقاشی کودکان ۴ مرحله است که به شرح زیر بیان میشود ۱- مرحله خط خطی ۲- ماندلا ۳- شفاف بینی ۴- واقع گرایی

که ما از مرحله خط خطی و ماندلا میگذریم و بر روی مرحله شفاف بینی که بچه‌های سنین ۷ تا ۱۰ سال است می‌پردازیم. چرا این مرحله را شفاف بینی نام گذاشته‌اند؟ در این مرحله کودکان خط خطی‌های خود را دوباره بازنمایی میکنند و تلاش دارند نقاشی‌های خود را واضح تر ترسیم کنند در این دوره کودکان بعضی از موضوعات را به صورت شفاف نقاشی میکنند یعنی برای اینکه نقاشی آنها قابل فهم تر بشود قسمت‌های پنهان نقاشی را ترسیم میکنند. مثلا خانه‌ای را کشیده‌اند و افراد خانه را درون خانه ترسیم میکنند و دیوار خانه را نادیده میگیرند تا به ما بفهمانند که درون خانه چه چیزهایی هست و... در این مقطع سنی کودکان تلاش زیادی میکنند که توقعات خود و مربی را برآورد سازند که گاهی مواقع کودک به خاطر همین روحیه و نتوانستن دچار مشکل عدم اعتماد بنفس میشود.

کودکان اغلب در این سن اشکال را به صورت نماد به کار می‌برند ولی تلاش میکنند جزئیات را به آن بیفزایند مثلا برای کودک یک مربع یعنی خانه و چند خط شکسته یعنی کوه و....

باید توجه داشته باشی که در این سن نقاشی کودکان صدر در صد به واقعیت نزدیک نیست و شما نباید از آنها ایراد بگیرید. سعی کنید شرایط را طوری فراهم کنید تا کودک به راحتی و آرامش نقاشی بکشد چون کودک در این سن با محیط اطراف خود ارتباط بیشتری برقرار میکند.

کودکان دبستانی علاقه زیادی به بازی دارند. آن‌ها در بازی‌های کودکانه خود به دنبال کشف و جستجو ذهن خود وسعت می‌دهند و تجربیات جدیدی را که از محیط اطرافشان دریافت کرده‌اند، وارد بازی‌هایشان می‌کنند. کودکان با توسل به آنچه در اطراف خود می‌بینند و در اختیار دارند، دنیاهای جدیدی ایجاد می‌کنند و معیارها و مرزهای جهان واقعیت را در تخیل خود پشت سر می‌گذارند. به عقیده بسیاری از کارشناسان، بازی‌های کودکانه نقش مهمی در شکل‌گیری شخصیت آنها دارد و اساس تمام این بازی‌ها از تخیل آنان نشأت می‌گیرد. قوه تخیل کودک در مراحل حساس رشد جسمانی او باعث افزایش مهارت‌های او و واکنش نسبت به دنیای اطراف می‌شود افزایش مهارت‌های او و برخی کارشناسان معتقدند هر

قدر قوه تخیل فرد در کودکی بیشتر باشد، در بزرگسالی توانایی بیشتری برای حل مشکل دارد

امروزه کارشناسان رشد کودک روز به روز بیشتر به اهمیت تخیل و نقش آن در شناخت واقعیت تأکید می کنند. برای یادگیری درباره کسان و رویدادهایی که مستقیم با آن ها در ارتباط نیستیم و آن ها را تجربه نمی کنیم، هم چون تاریخ و یا اتفاق هایی که در کشورهای دیگر رخ می دهند، ما نیازمند قدرت تخیل خودمان هستیم. برای کودکان، قدرت تخیل به آن ها امکان می دهد درباره آینده بیاندهند، برای نمونه به این فکر کنند که دوست دارند بزرگ شدند چه کاره شوند و چه کارهایی انجام دهند.

پاول هریس، روانشناس رشد و پروفسور دانشگاه تحصیلات تکمیلی آموزش هاروارد که درباره تخیل مطالعه می کند می گوید: «هر گاه که به جنگ داخلی آمریکا، امپراتوری روم، یا احتمالاً خدا فکر می کنید از توان تخیل خود بهره می گیرید. ما تنها برای خیال پردازی محض نیاز به توان پندار و تصور خود نداریم، بلکه برای اندیشیدن و تفکر در واقعیت ها نیز کاملاً نیازمند آن هستیم.

ساختار آموزشی کلاس اول

با توجه به حساسیتهای موجود برای کلاس اول دبستان و با توجه به اینکه این مقطع کودک به سواد آموزی خواهد رسید و با توجه به اهمیت والدین در یادگیری کودکانشان ساختار کلاس نقاشی را بر پایه رویکرد آموزشی و جهانی رجبو امیلیا قرار داده ام که البته به صورت صددرصد نخواهد بود و سعی میکنم این رویکرد آموزشی به مرور برای همه (کودک والدین) جا بیفتد این رویکرد آموزشی بر پایه سه محور اجرا میشود یعنی مربی - کودک - والدین. که من به صورت کلی و خلاصه این رویکرد را برای شما شرح خواهم داد.

رجبو امیلیا یک رویکرد آموزشی برای کودکان است که در کل دنیا گسترش پیدا کرده است. در رویکرد رجبو کودکان را موجوداتی بسیار باهوش - توانمند - شایسته و دارای رفتار خوب و مناسب اجتماعی میدانند در این رویکرد با توجه به اینکه تمرکز بر روی کودک است اما سه عنصر اصلی ساختار رجبو امیلیا را تعیین میکند و آن **کودک - مربی و والدین کودک** هستند این ساختار آموزشی که بر همه جنبه های آموزشی و تربیتی کودکان می پردازد (علم - فرهنگ - تربیت - هنر و...) تلاش دارد با ساختاری عملی به بهترین بازده برای آموزش کودک دست پیدا کند

رجبو امیلیا نام یکی از شهر های ایتالیا است که مرکز به وجود آمدن این رویکرد آموزشی است مبتکر این نوع آموزش **آقای لوریس مالاگازی** است او با تحقیق و بررسی دیدگاه های کارشناسان و محققان

فعال در حوزه کودک در سراسر دنیا و جمع بندی نهایی در این زمینه بنیان یک رویکرد و نگرش جدید آموزشی را بنا نهاد که به سرعت در سراسر دنیا گسترش پیدا کرد

نظریه لوریس با اندیشمندان دنیا مشترکاتی دارد که من به چند نمونه آن اشاره میکنم

رویکرد آموزشی رجبو از آن جهت که بر فرآیند تفکر که بازده اصلی رشد شناختی است تاکید دارد و از کودک می خواهد مهارت های فکری اش را در موقعیت های مختلف به کار گیرد به نظریه برونر تمایل دارد.

رویکرد رجبو با نظریه روسو که به فردیت کودک توجه می کند و به مربی نیز به عنوان راهنما و مشاهده گر می نگر، ارتباط نزدیکی دارد .

رویکرد رجبو با نظریه فروبل و از باب توجه به رشد اجتماعی کودک خلاقیت و آفرینش هماهنگ است

در رویکرد رجبو مانند اندیشه ویگوتسکی و از جهت توجه به نقش تفکر و زبان برای ساختن نظریه و عمل متمایل است

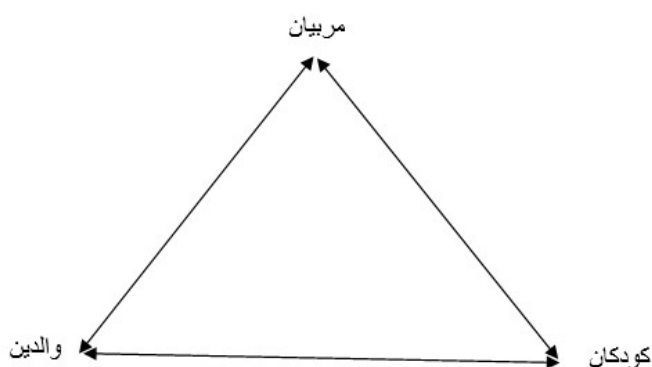
در رویکرد رجبو و از جهت درک واقعیت ناشی از تجارب تعامل کودک با محیط و درگیری مستقیم با اشیا به نظریات دیوئی و پیازه تقابل نزدیک پیدا کرده است

*****

در این رویکرد آموزشی کودک از راه گفتگو افکار و نظریات خود را منعکس میکند و از طریق نقاشی کاردستی بازی حرکت آهنگ ساختن شعر خوانی حرکات ریتمیک به کشف تجربه جستجو و پیدا کردن راه حل های مناسب میرسد

در این نوع آموزش چیزی به اسم برنامه مدون و از قبل تقسیم شده وجود ندارد و برنامه ها و آموزشها بر مبنای روحیات عواطف نیازها و توانایی کودکان تعیین میشود در این نوع آموزش یاد دادن و یادگیری دو عنصر جدا نشدنی از هم و ارتباط و یادگیری در یک فرایند آموزشی همراه همدیگر هستند . **اما به دلیل اینکه ما در ابتدای راه هستیم و میخواهیم برای شروع برنامه ای داشته باشیم این شیوه نامه تهیه شده است اما این به این معنی نیست که نمیشود در آن تغییراتی به وجود آید . از این رو شما مربی گرامی با توجه به ساختار کلی میتوانید از درصدی از این رویکرد در آموزشهای خود استفاده کنید تا به مرور زمان این روش فراگیر شود**

در این رویکرد رجبو با توجه به اینکه تمرکز بر روی کودک است اما به ارتباط و گسترش ارتباط با محیط- افراد و... بسیار اهمیت میدهد در این رویکرد ارتباط یک نوع آموزش است که من در آموزش هنر به کودکان یکی از شاخصه های اصلی را بر این پایه قرار داده ام لوریس مالاگازی اهمیت این ارتباط بین کودک و بزرگسالان و مربی و محیط را مانند بازی پینگ پنگ میداند که مهارت دو طرف باعث میشود بازی جذابتر و بهتر انجام شود او اعتقاد دارد روابط بین کودک مربی پدر و ماد باید قوی و مثبت باشد و یک نوع تعامل دوطرفه است یعنی مربی با کودک ، کودک با مربی ، مربی با پدر و مادر ، پدر و مادر با مربی و کودک با پدر و مادر و برعکس .

در این فرایند آموزشی مربی نه تنها آموزش میدهد بلکه یاد هم می گیرد و همه سه وجه این رویکرد در حال یاد دادن و یاد گرفت هستند

در رویکرد آموزشی رجبو اعتقاد بر این است که کودکان با صدها زبان حرف میزنند با صدها زبان ارتباط برقرار میکنند و با صدها روش میشوند در رجبو اعتقاد بر این است که کودک فقط عقل نیست بلکه ترکیب از عقل – احساس – حرکت – فیزیک روابط اجتماعی و... است و هماهنگ شدن این عوامل کودک را به سمت انسان شدن سوق میدهد.

در رویکرد رجبو محیط یک نقش اساسی را ایفا میکند و در واقع به عنوان **معلم سوم** (بعد از مربی و والدین کودک) شناخته میشود در این رویکرد محیط فقط یک فضای فیزیکی نیست فضایی است که در آن کودک از گوشه گوشه آن می آموزد و از آن استفاده میکند حال این مکان مدرسه یا خانه و یا هر جای دیگر باشد در محیط رجبوهر آنچه که وجود دارد یک دلیل خاصی وجودی برای او تعریف شده است و بر مبنای همان محیط آموزگار سوم کودک خواهد بود محیط شهر برنامه های تلویزیون رادیو نمایش و هر

آنچه در داخل محیط شهر کودک می بیند بر او تاثیر میگذارد در محیط آموزشی رگیو ما فضای خالی و ساکن نداریم هر آنچه هست به فکر و ذهن و تحرک کودک کمک میکند.

در این رویکرد توجه به رشد عاطفی کودک برای همه آنهایی که رگیو را قبول داشتند یک اصل مهم شد و هنر یکی از ابزار بروز و رشد این خصیصه کودک قرار گرفت آن هم از طریق نقاشی موسیقی رقص و...

در مراکز رگیو هنر به عنوان هنر برای خود و برای بیان احساس مورد استفاده قرار میگرفت یعنی هنر به صورت ابزاری برای شناخت کودک به کار برده میشود و هیچ اصراری ندارند که کودک هنرمند شود بلکه آنها از طریق هنر میخواهند او را بشناسند تا در زمان مناسب به او کمک کنند .

در رویکرد رگیو مراحل زیادی وجود دارد که من به بعضی از آنها اشاره کوتاهی میکنم وبعد به سراغ شیوه آموزش هنر خودم به این سبک می پردازم .

قالب های پروژه ای

در رویکرد آموزش رگیو قالب آموزش پروژه ای نقش مهمی در یاد گیری کودکان ایفا میکند که من بارها در آموزش های خود در این وبلاگ هنر کودکان به آن اشاره کرده ام مثل پروژه اقیانوس – دایناسور – پروانه ها و....

چون رویکرد رگیو بر مبنای اکتشاف بنا شده است و این اکتشاف قدرت هاو توانایی های پنهان کودک را نمایان میکند و باعث بروز مهارت های زیادی در حوزه های مختلف فرهنگی ادبی علمی و هنری کودک میشود وقتی در قالب پروژه ای کار میشود هر چیزی میتواند به کودک کمک کند موسیقی تصویر فیلم بازی گفتگو شعر خانی نمایش و... و همه اینها در بروز شناخت کودک بسیار مهم است. که البته برای کودکان دوم دبستان به بالا مناسبتر خواهد بود چون خواندن و نوشتن را فرا گرفته اند

مستند سازی

در مراکز آموزشی رگیو چه کوچک و چه بزرگ مستند سازی یکی از کارهای اساسی است مستند سازی یعنی اینکه مربیان از فعالیت هایی مختلف کودکان عکس – فیلم صوت و.. جمع آوری کنند تا بعدا بتوانند در تحقیق و بررسی از این کارها به راهکارهای مناسب دست پیدا کنند .

جلسات والدین

تعامل با والدین به عنوان یکی از پایه های اصلی این رویکرد آموزشی بسیار مهم است چرا که همانطور که قبلا گفته شد کودک و مربی با والدین کودک تعامل سه طرفه دارند و آنها بایستی در روند یاد گیری و آموزش دهی توجیح و هم سو باشند .

و دهها مورد دیگر....

در این شیوه نامه هنر ابزای برای خلاقیت و پرورش ذهن – تعامل کودک با محیط و بالا بردن مهارت های فردی و اجتماعی اوست در این شیوه نامه رژیو امیلیا یک راهنمای فکری برای مربی و والدین خواهد بود تا آنها بتوانند کودکان را به مقصد برسانند.

ساختار کلی آموزش

مربی گرامی با توجه به توضیحات بالا و بیان رویکرد آموزشی رجبو امیلیا قرار است آموزش نقاشی یا در کل هنر برای کودک به این سمت سوق پیدا کند ولی چون شاید از طرف بعضی از خانواده ها مقاومت و ... دیده شود قرار است به صورت خیلی ساده و به مرور این نوع ساختار برای همه توجیح شود از این رو ساختار کلی آموزشی را برای شما شرح خواهم داد و شما بعد از هر جلسه این ساختار را رعایت نماید

- ۱- مبنای آموزش توجه به کودک است پس فضا کلاس را که **معلم سوم** خواهد بود برای آموزش آماده کنید حتی پوشش خود را متناسب با درس هنر آماده کنید
- ۲- اجرای کار هنری برای کودکان یعنی تعامل آنها با شما و بقیه بچه ها سعی کنید در عین حالی که کلاس را در کنترل خود دارید آنها در تعامل با هم باشند.
- ۳- پس از اجرا در مورد نقاشی و موضوع آن جلسه از بچه ها بپرسید
- ۴- از بچه ها بخواهید نقاشی و آموزش آن روز را با پدر یا مادر در میان بگذارند و برای آنها توضیح دهند بعد پدر یا مادر صحبت های بچه ها را به صورت نوشتاری یا فایل صوتی برای شما بفرستند (مثلث تعامل مربی با کودک و والدین)
- ۵- سعی کنید به مرور مادرها در فعالیت های نقاشی کودکان مشارکت کنند یعنی در منزل با بچه ها نقاشی بکشند و نیز هر جلسه یکی یا دوتا از والدین در کلاس شما حضور پیدا کنند .
- ۶- سعی کنید بچه ها در کلاس در باره نقاشی و مسائل هنر گفتگو کنند
- ۷- سعی کنید طوری نشان دهید که شما هم از بچه ها می آموزید این برای اعتماد بنفس کودکان بسیار مهم خواهد بود
- ۸- موسیقی و رقص (حرکات ریتمی) میتواند به کلاس هنری شما بسیار کمک کند چون شما با این دو رشته میتواند مفاهیمی چون ریتم هماهنگی و .. به کودکان بفهمانید.
- ۹- فراموش نکنید ارتباط یک نوع آموزش است و سعی کنید ارتباط شما با والدین و کودکان و نیز آنها با شما روز به روز بهتر شود.
- ۱۰- آرشيو کارهای بچه ها برای مستند سازی را حتما انجام دهید

باز هم یاد آور ميشوم اين رويکرد نياز به صبر و بردباري شما دارد و قرار نيست شما آن را به صورت كامل اجرا كنيد فقط تا حدودي به آن بپردازيد .

کتاب قدرت عادت را حتما بخوانید

جلسه اول

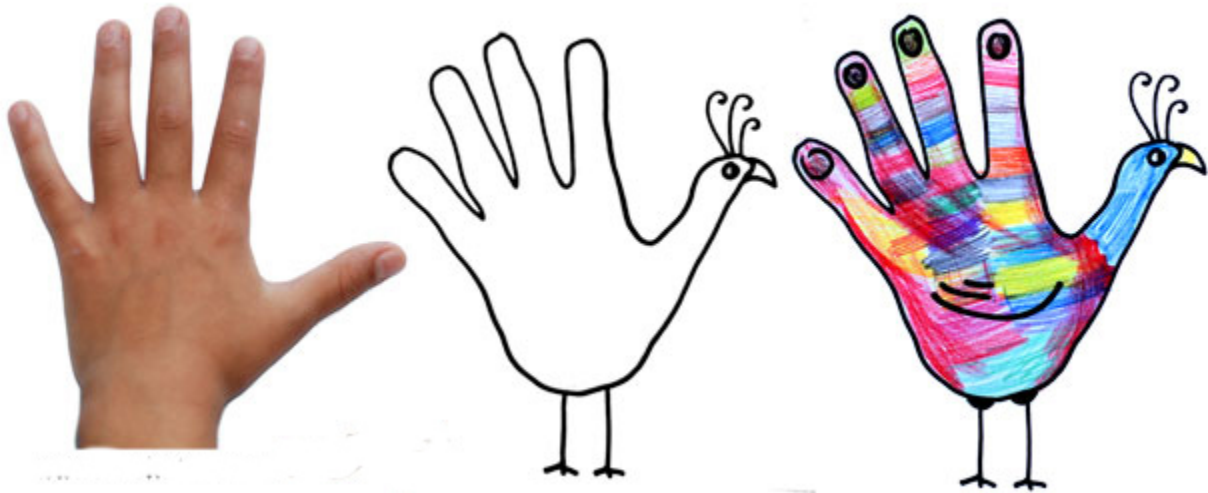
آشنایی با سطح کار بچه ها

جلسه اول را بگذارید تا بچه ها آزادانه نقاشی بکشند و شما با بررسی نوع رفتار و نحوه ترسیم نقاشی و ... سطح ذهنی و کاری هر کودک را یادداشت کنید و با توجه به سطح عمومی کلاس به آموزش های بعدی با تامل بیشتری اقدام کنید توجه به سطح عمومی کلاس باعث میشود نوع بیان و آموزش شما درست تر و مفیدتر در کلاس اجرا شود و به طبع نتیجه بهتری خواهید گرفت .

ما به بحث مداد رنگی و ماژیک و پاستل و آبرنگ نمیرویم و فرض را بر این قرار میدهم که کودکان در پیش دبستان و مهد این کارها را انجام داده اند .

موارد ساختار آموزشی را رعایت کنید

برای هر کودک اولین نقاشی یعنی معرفی برای شما پس برای هر کدام از بچه ها برگه ای در نظر بگیرید و هر جلسه جمله در مورد کودکان بنویسید .

جلسه دوم

کلاژ یا تکه چسبانی

تکه چسبانی، چسبانه کاری یا کلاژ (به فرانسوی Collage) روشی در تولید آثار تجسمی است که در آن مصالح و مواد مختلف (چون کاغذهای رنگی، مقوا، پارچه، ریسمن، بریده روزنامه، عکس و جز اینها) را بر سطح بوم، تخته یا مقوا با ترکیب توامان و مناسب می چسبانند؛ و گاه با نقاشی و طراحی به تکمیل آن می پردازند

در این تکنیک که یکی از خلاقانه ترین تکنیک های نقاشی کودکان است می خواهیم به بچه ها یاد بدهیم میتوانند از تکه های کاغذ پارچه و... در طراحی و اجرای نقاشی استفاده کنند کودک می تواند با تهیه یک مقوا -مقداری کاغذ رنگی های مختلف و چسب و پارچه و... نقاشی خود را اجرا کند در این تکنیک دیگر از رنگ خبری نیست کودک شکلها و فرمهای مورد نظر خود را روی کاغذهای رنگی و پارچه میکشد و سپس با قیچی می برد و با چسب مایع روی سطح مقوا می چسبانند

کودکان را آزاد بگذارید - بگذارید خلاقیت در ترکیب کاغذ و پارچه داشته باشند بعد از کار از آثار بچه ها نمایشگاهی ترتیب دهید.

این درس برای بچه ها یک نوع تحرک فعالیت و تمرکز خواهد بود از این رو از بچه ها بخواهد با کاغذ و مقوا برای شما تصویر بکشند و بعد از بریدن روی مقوا بچسبانند . درباره مقوا و فرق آن با کاغذ به لحاظ ضخامت صحبت کنید سعی کنید روی مفاهیم کار کنید - ضخیم - نازک - بریده شده پاره شده و....

جلسه سوم

تکنیک چاپ در نقاشی کودک

در این درس شما به بچه ها یک تکنیک جذاب و بسیار مهم آموزش می‌دهید. تکنیک چاپ یکی از قدیمی ترین تکنیک های جهان که قدمت چندین قرن را دارد در این تکنیک به زبان ساده هنرمند از برجستگی که به وجود می آورد (بر روی چوب فلز -پلاستیک و...) نقش خود را بر روی سطح مورد نظر می اندازد

برای درک بهتر این تکنیک به بچه ها در مرحله اول برای هر کدام از بچه ها یک سیب زمینی را نصف کنید و بر سطح برش خورده یک ستاره بکشید و دور ستاره را با چاقو به اندازه نیم سانت بر دارید حال شما یک ستاره برجسته دارید حال مهر (ستاره) را داخل رنگ بزنید یا با قلم مو روی آنرا آغشته به رنگ کنید و سپس روس کاغذ یا مقوا بزنید...می بینید نقش ستاره روی مقوا می افتد همین کار را چند بار تکرار کنید و انواع مهر ها با اشکال مختلف بسازید...کودک وقتی این تکنیک را آموخت به او آزادی عمل بدهید تا از رنگها و فرمهای مختلف و وسایل مختلف استفاده کند .

در ادامه شما میتوانید به بچه ها یاد بدهید تاروی پارچه و سطوح دیگر این کار را تکرار کنند...برای گروه سنی بالاتر شما میتوانید از رنگ مخصوص چاپ با بچه ها چاپ روی تی شرت و پیراهن انجام دهید که قابل شستشو می باشد.

نکات اجرایی این درس :

- ۱- در این درس تحرک و بازی گوشه بچه ها بیشتر خواهد بود و شاید در بعضی موارد شلختگی و ... شما با توجه به رویکرد رجویو سعی کند ضمن دعوت بچه ها به تمرکز از کارهای مشارکتی دوفره هم استفاده کنید حتی میتوانید بجای سیب زمینی از برگ درختان به عنوان مهر استفاده کنید.
- ۲- از بچه ها بخواهید این تکنیک را بعد از توضیح دادن به پدر و مادر در منزل انجام دهند و با خود به کلاس بیاورند
- ۳- امروز با بچه ها یک شعر بخوانید . صدای خودتان و بچه ها را ضبط کنید و در آرشیو نگهداری کنید

*****

جلسه چهارم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

ARTKOODAK
هنرکودان

www.artkoodak.blog.ir
www.nagashi.avablog.ir

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

تکنیک لکه اتفاقی

تکنیک لکه اتفاقی یک تکنیک جذاب است که کودک با آزادی کامل و با دست و چوب و هر وسیله دیگر رنگها را روی مقوا و یا کاغذ می مالد این تکنیک در واقع برای این منظور به کار میرود که کودک ترس از رنگ و رنگ آمیزی را کنار بگذارد و با آرامش روحیات و احساسات خود را با کمک رنگها روی کاغذ ترسیم کند .

البته این تکنیک با یک مرحله بالا تر برای کودکان سنین بالاتر از ۷ سال هم توصیه میشود و آن این است که کودک پس از رنگ آمیزی (رنگ مالی) روی مقوا و پس از خشک شدن، از خلاقیت خود استفاده کرده و از بین لکه های رنگی شکلهایی را پیدا کرده و به کمک مداد رنگی یا ماژیک آن شکل و فرم را کامل و بیشتر نمایان میکند.

قابل توجه مریبان و اولیا گرامی که این تکنیک یکی از تکنیک های مهم در دانشگاه های هنر و نقاشی سراسر جهان است که به نقاشی مدرن و یا آبستره معروف است

توجه داشته باشید این بعد از پایان کارها بچه ها را نشان دهید و ذهن آنها را دگیر کنید به این صورت که آن لکه اتفاقی شبیه چه چیزی میتواند باشد وقتی به نتیجه ای رسیدید از همان کودک بخواهید نقاشی را با مداد رنگی یا ماژیک کامل کند مثلاً یکی از بچه ها با رنگ مالی روی مقوای خود لکه ای شبیه به درخت ترسیم کرده حال او میتواند جزئیات بیشتری به کار اضافه کند تا درخت بیشتر نمایان شود .

توجه به ساختار رگیو

جلسه پنجم

نقاشی با اثر انگشت

شما به مرور در حال انجام عملی هستید که نتیجه آن مفید آن برای کودکان و اولیای آنها نمایان خواهد شد

امروز یک شعر درباره دستها و انگشتان با بچه ها بخوانید در باره دست و نقش انگشتان و اسم هر انگشت صحبت کنید با این کار شما برای کار نقاشی با انگشتان بچه ها را آماده میکنید

این تکنیک یکی از خلاقانه ترین و در این حال جذاب ترین تکنیک های نقاشی کودک است . در این تکنیک کودک با رنگ زدن کف دست خود و انگشت های خود و زدن آن روی کاغذ از خلاقیت خود به کمک مربی استفاده کرده و نقاشی را کامل میکند در این تصویر مشاهده میکنید که اثر انگشت به عنوان گل و کف دست به عنوان گلدان یا بست گلها به کار رفته گاهی کودک با رنگ زدن دو دست خود و کنار هم قراردادن روی کاغذ یک پروانه را ترسیم میکند در این تکنیک کودک می تواند جهت تکمیل نقاشی خود از هر وسیله ای دیگر مانند مداد رنگی یا پاستل یا ماژیک استفاده کند قابل توجه اولیا و مربیان عزیز این تکنیک رابطه مستقیم به خلاقیت کودک دارد و بایستی کود آزادانه و با راهنمایی غیر مستقیم شما نقاشی خود را بکشد

جلسه ششم

خلاقیت بصری در نقاشی

امروز را نمایش گونه کلاس را شروع کنید به این صورت که مقداری کاغذهای رنگی را از داخل کیفتان بیرون بیاورید و روی میز بریزید تکه های کاغذهای رنگی در اندازه و شکل های مختلف برای بچه ها سوال پیش می آید که این کاغذها برای چیست و شما به بچه ها بچه ها بگوئید که قراره از بین این عمه کاغذ پاره حیوانات درختان و... پیدا کنم و....

در این درس شما به کودکان خلاقیت و نو آوری در نقاشی را آموزش میدهید . شما یک تکه از یک کاغذ رنگی را که به صورت تصادفی با دست بریده شده را روی کاغذ چسبانید و از کودک بخواهید با توجه به آن شکلی را از آن تکه کاغذ رنگی تجسم کند و سپس با مداد آن شکل را کامل و سپس رنگ آمیزی کند .

کودکان میتوانند کاغذ سفید را که تکه کاغذ رنگی روی آن چسبیده است را به هر سمت بچرخانند کودکان میتوانند آزادانه و از قدرت خلاقیت خود استفاده کند و شکل را هر گونه که دوست دارد بکشد از کودک بخواهید پس از پیدا کردن شکل آنرا کامل کند و بادقت رنگ آمیزی کند

به اطراف آن شکل تصاویر مرتبط را اضافه کند و... توجه به ساختار رگیو در بیان گفتاری کودکان شخصیت دادن به آنها برای صحبت کردن و....

جلسه هفتم

تکنیک نقاشی سایه ای

این بار بچه هارو غافلگیر کنید یعنی بعد از آمدن به کلاس از آنها بخواهید به حیاط مدرسه بیایند برای بچه ها بازی یعنی ارتباط یعنی کشف یعنی شادی و...

یکی از جذابترین و در عین حال یکی از سرگرمی های کودکان محسوب میشود در این تکنیک کودک به کمک پدر یا مادر و برادر و یا دوستان خود در محیط باز زیر نور آفتاب سایه های خود را نقاشی کرده و سپس با کمک خلاقیت و راهنمایی جزئیات نقاشی خود را کامل میکنند.

روش کار: ابتدا یکی از بچه ها حالتی را به خود گرفته و ثابت می ایستد سپس کودک دیگر دور سایه او را با گچ ترسیم میکند و در مرحله بعدی جای دو کودک عوض میشود و کودک اولی برای دومی این کار را انجام میدهد و در ادامه کار هر کودک سایه خود را با توجه به نوع لباس و چهره خود با گچ های رنگی کامل میکند و میتواند از خلاقیت خود استفاده کرده و به نقاشی چیزهای دیگر مثلا شمشیر کلاه چتر و.. اضافه کند در پایان میتوان از نقاشی بچه ها عکس گرفت

مزایای این تکنیک

تنوع در نقاشی . ایجاد حس همکاری و دوستی بیشتر بین کودکان - ایجاد خلاقیت و نو آوری

جلسه هشتم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

ARTKODAK هنرکودکان

آسمان

خط زمینه یا همان خط افق زمین را از آسمان جدا میکند

تصویر ۱

تصویر ۲

زمین

تصویر ۳

تصویر ۴

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

www.nagashi.avablog.ir

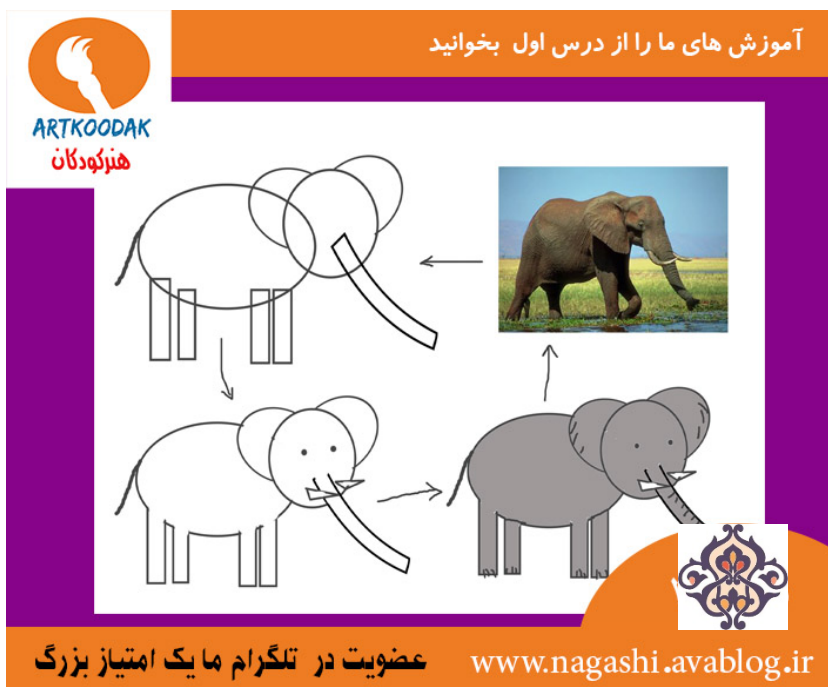
خط زمینه یا همان خط افق چیست و چه نقشی در نقاشی کودک دارد

به تصویر زیر نگاه کنید در قسمت تصویر ۱ می بینید که کودک اطراف نقاشی را سفید قرار داده یا در واقع آنرا رنگ نرزه .. خوب چرا؟؟؟ در جواب بایستی گفت که کودک تصویری از اصول طراحی و نقاشی نمیداند و چون درکی از زمین و آسمان در نقاشی قرار ندارد به همین دلیل نمی تواند حد فاصل زمین و آسمان را در نقاشی تشخیص دهد به همین دلیل اهمیت خط زمینه مشخص می شود . **خط زمینه** در اقع خطی است که تصویر از به دو قسمت تقسیم میکند (که البته مساوی نبودن آن هم اهمیت ندارد) یعنی تقسیم میکند به آسمان و زمین قسمت ۲

سپس به کودک بیاموزید هر آنچه در آسمان است مانند خورشید و ابر و کوه و... در قسمت آسمان کشیده شود و هر آنچه بر روی زمین است مانند خانه درخت و... در قسمت زمین ترسیم گردد . قسمت شماره ۳ این **خط زمینه** به کودک نشان میدهد که آسمان از بالای صفحه تا روی خط قرار دارد و بایستی آبی رنگ شود و بقیه زمین است و بایستی متناسب به موضوع از رنگ سبز قهوه ای یا... استفاده شود قسمت شماره ۴

این موضوع (خط زمینه) یکی از مباحث بسیار مهم در نقاشی کودک است و کمک میکند که در آینده کودک درک بهتری از عمق صحنه و یا همان پرسپکتیو داشته باشد.

جلسه نهم

از واقعیت به انتزاع و از انتزاع به واقعیت

شناخت اجسام و فرم های هندسی برای آموزش بچه ها بسیار مهم است چرا که به بچه ها کمک میکند که بهتر نقاشی بکشند و به طبع اعتماد بنفس بچه ها بالا میرود شکلها را روی مقوا بکشید و بعد از بردن به بچه ها نشان دهید تا آنها برای درس امروز ذهنیت داشته باشند

در این درس شما با شکل های ساده شروع کنید مثل از بچه ها بپرسید یک گل از کدام شکل هندسی ساخته میشود مطمئنا هم دایره را میگویند بعد از آنها بخواهید یک دایره بکشند بعد بگوید گلبرگ های گل با کدام شکل هندسی ساخته میشود همه یا دایره را میگویند یا نیم دایره بعد از آنها بخواهید گلبرگها را بکشند و در آخر ساخه شبیه یک مستطیل دراز و باریک و برگها شبیه بیضی و بعد رنگ آمیزی کنند. در جلسه بعد به سراغ یک کار مشکلتر که در زیر شرح داده ام بروید

در این بحث میخواهم یک مطلب مهم را یاد آور شوم و آن این است که کودکان یک ذهنیت واقع گرایه در تجسم اولیه اشکال و اجسام و موجودات زنده دارند، یعنی وقتی از یک کودک میخواهید که مثلا یک فیل را برای شما نقاشی بکشد ، او تصویر واقعی از یک فیل با تمام مشخصات را در ذهن خود دارد مسلما ابراز نا توانی میکند حال اگر شما با همان روش درس قبل او را از واقعیت به سمت انتزاع (خلاصه کردن یک تصویر به اشکال ساده هندسی و غیر هندسی) بکشید و به کودک یاد دهید که میتواند یک فیل را به روش ساده ترسیم کرد به او کمک کرده اید تا از واقعیت به انتزاع برسد و سپس به مرور زمان با توضیح جزئیات یک فیل و کامل کردن نقاشی او را دوباره به واقعیت نزدیک کنید . در

واقع این روش ترس کودک را از بین می برد و به او راه و رسم درست نقاشی کردن را می آموزد و سپس کودک با توانایی و آشنای کامل هر موضوعی را ابتدا به صورت اشکال ترسیم کرده و سپس با پرداختن به جزئیات موضوع را کامل میکند .

*****

جلسه دهم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

رنگهای اصلی

رنگهای فرعی

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

www.nagashi.avablog.ir

آشنا با رنگها

دنیای بچه ها سرشار از رنگهای گوناگون است از لباس آنها گرفته تا هر چیزی که در پیرامون آنها قرار دارد و... که البته نقاشی کودک هم جزء همین دنیاهاست کودک با رنگ زندگی میکند با دیدن رنگ لذت میبرد و با داشتن وسایل و اسباب بازیهای رنگی خوشحال میشود حال می توان گفت شناخت رنگها برای کودکان از دروس واجب در نقاشی و هنر کودکان است چرا که کودک با شناخت رنگها بیشتر به پیرامون خود دقت میکند و بیشتر ارتباط برقرار میکند درک و فهم و استعدادش بیشتر رشد میکند .

شما مربی یا ولی محترم بایستی به کودکان بیاموزید سه رنگ اصلی (زرد - قرمز و آبی) چه کارایی دارند و سه رنگ فرعی (سبز - نارنجی و بنفش) چگونه با ترکیب رنگهای اصلی به وجود می آیند

به کودکان بیاموزید با رنگها دوست شوند و با آنها نقاشی بکشند . این درس در رویکرد رژیو امیلیا نقش زیادی دارد چون رنگها با سرشت و روحیه کودکان بسیار هماهنگ هستند از این رو شعر خوانی رنگها موسیقی در باره رنگها میتواند برای هنر آموزی آنها بسیار مفید باشد .

فقط فراموش نکنید ساختار رژیو را تا حدودی که به شما اجازه میدهد انجام دهید

کتاب رنگ ایتن را اگر نخوانده اید حتما بخوانید

*****

جلسه یازدهم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

مرحله 1

مرحله 2

3

www.nagashi.avablog.ir

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

تکنیک جذاب و دیدنی خراشیدن

این تکنیک که یکی از فعالیت های نقاشی کودک به شمار میرود دارای جذابیت و سرشار از خلاقیت است که ابتدا مراحل این تکنیک را شرح میدهیم . در مرحله اول کودک بر روی یک کاغذ یا مقوای به اندازه دلخواه به کمک مداد رنگی یا ماژیک به صورت نامنظم و لکه ای رنگ آمیزی میکند توجه داشته باشید که بایستی از رنگهای شاد و روشن مانند قرمز و زرد و نارنجی و سبز کم رنگ و... استفاده شود وقتی کل کاغذ را با رنگهای شاد پر کرد سپس در مرحله دوم با پاستل روغنی و فقط رنگ مشکی یا سرمه ای کل کاغذ را می پوشاند به طوری که رنگها دیده نشوند . و سپس در مرحله سوم با یک وسیله نوک تیز به طوری که کاغذ را پاره نکند روی سطح مشکی که با پاستل روغنی پوشانیده شده نقاشی خود را میکشد در واقع با خراشیده و برداشتن قسمتی از پاستل روغنی رنگهای زیر دیده میشوند و به نقاشی جلوه ای خاصی میدهد.

جلسه دوازدهم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

ARTKODAK
هنرکودکان

تکنیک موزائیک

www.nagashi.avablog.ir

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

تکنیک موزائیک کاری

این تکنیک یکی از دروس بسیار مهم و در زمینه نقاشی کودک است که در مراحل بالاتر در هنرستانها و دانشگاه های سراسر دنیا تدریس میشود . اما مادر این درس نه تنها به تکنیک می پردازیم بلکه به اهمیت این نوع نقاشی برای کودکان اشاره خواهیم کرد چرا که بعد روانشناسی و آموزشی و.. برای ما دارای اهمیت است .

در این تکنیک کودک با تکه های مقوا یا کاغذ رنگی در ابعاد مختلف و چسباندن آنها بر روی مقوای سفید نه تنها مقیاسها و اندازه هارا می آموزد بلکه هم نشینی رنگها را فرا میگیرد یعنی می آموزد چه رنگی در کنار چه رنگی بیشتر دیده خواهد شد . (حتما کتاب هم نشینی رنگها نوشته ایتن را بخوانید) شما در ابتدا از کودک بخواهید با تکه های رنگی مانند مربع کار خود را شروع کند و در مراحل بعدی از شکل مستطیل و مثلث و چند ضلعی استفاده کنداو تکه هار را با چسب در کنار یکدیگر می چسباند تا صفحه پر شود در مراحل بعدی از کودک بخواهید یک نقاشی را روی مقوا با مداد سیاه بکشد و درون شکل های نقاشی را با تکه های رنگی کاغذ رنگی بچسباند و...

حالا چرا به این تکنیک موزائیک کاری می گویند در واقع این تکنیک از زمان سومریان در بین نهرین آغاز شد و آنها از سنگ ریزه های رنگی که در طبیعت فراوان بود استفاده کردند و سپس مصر باستان و ..

در ادامه یونانیان و رومیان تزئینات کاخ های خود را از موزائیک ها و سنگهای رنگی بهره می بردند و از همان زمان تا به امروز به همین نام این هنر را می شناسند.

فکر کنم تا این جلسه دیگر ساختار رگیو برای شما مشخص شده است و من دیگر توضیح نخواهم داد فقط حتما به مواردی که با رنگ قرمز مشخص شده است توجه کنید و حتما انجام دهید

جلسه سیزدهم

نقاشی روی سنگها

کودکان با سنگها ارتباط خوبی برقرار میکنند. کودکان به رنگ و اندازه سنگها علاقه دارند و دوست دارند با آنها بازی کنند. و بعضی ها هم آنها را نگهداری میکنند. و حال چگونه بچه ها رو با دنیای سنگها آشنا کنیم

اشکال و اجسام و رنگها و فرمها همیشه برای کودکان جذاب و جالب بوده و هست از این رو شما میتوانید در مرحله اول کودکان را به کنار رودخانه ببرید جایی که سنگهای رودخانه فراوان هست یا سنگهای

رودخانه را فراهم کنید که کودکان سنگهای مختلف را ببینند و در اختیار داشته باشند سپس از کودکان بخواهید سنگهای رنگی و زیبا را بیابند .... سپس از کودکان بخواهید سنگهایی که شکل و فرم موجودات زنده مثل حیوانات حشرات و .. دارند را پیدا کنند و سپس با رنگ روی سنگها نقاشی و شکل را کامل کنند. پس از خشک شدن رنگ شما با روغن جلا (قابل دسترس در فروشگاه های رنگ فروشی) روی کارها را روغن جلا بزنید تا هم رنگ پاک نشود و هم براق و زیباتر شود. از کارهای بچه ها عکس بگیرید از آثار بهتر در جاهای خاص نگهداری کنید تا همه بچه ها کارهای خوب و زیبارا ببینند .

سپس از کودکان بخواهید برای آثار خود اسم بگذارند و برای هر کدام داستان کوتاهی بنویسند داستانها را ویرایش کنید و یک مجموعه زیبا از کارها و آثار بچه ها بسازید

حتما برای والدین جلسه برگزار کنید ولی در جلسه نوع کار خود را توضیح ندهید جلسه را به صورت کارگاهی اجرا کنید سعی کنید روش کار خودتان را به صورت عملی اجرا کنید با آهنگ و شعر خوانی شروع کنید نمایش کار کنید و بعد از آنها بخواهید به هم نقاشی بکشند بعد درباره نقاشی و نوع کار آنها برای شما شرح بدهند با این کار شما به صورت عملی جلسه توجیهی را برگزار کرده اید

جلسه چهاردهم

نقاشی نقطه ای

نقاشی نقطه ای یکی دیگر از تکنیک های جذاب نقاشی کودک است که با توجه به هدف این نوع نقاشی که در زیر به آنان اشاره خواهد شد میتوان به خلاقیت کودک کمک کرد. در این تکنیک که به کمک رنگ های گواش و تعدادی گوش پاک کن

(به عنوان قلم مو) انجام میشود شما به کودکان می آموزید تا با کنار هم قراردادن نقطه های رنگی طرح و نقاشی بکشند به کودکان آموزش دهید هرچه بیشتر از رنگها مختلف استفاده کنند نقاشی آنها جذابتر خواهد شد از موضوعات ساده استفاده شود به کودکان در مراحل بعدی آزادی عمل بدهید تا از خلاقیت خود استفاده کنند.

هدف از این تکنیک بالا بردن قدرت تمرکز و خلاقیت است یعنی هرچه بیشتر کودک دقت کند تار نقطه هارا منظم کنار هم بگذارد نقاشی او شکلیل تر خواهد شد در این آموزش شما به کودکان نظم و را هم می آموزید

بچه ها را به نمایشگاه ببرید و از آنها بخواهید درباره نقاشی ها صحبت کنند

جلسه پانزدهم

نقاشی و پازل

در این درس شما به بچه ها یاد خواهید داد تا پس از پایان کار ، نقاشی خود را تبدیل به یک بازی و سرگرمی به عنوان پازل کنند .

شما ابتدا از بچه ها بخواهید بر روی مقوا (برای محکم بودن کار) یک نقاشی با یک موضوع به صورت بزرگ مانند تصویر (نقاشی کودک) بکشند . سپس پشت نقاشی را با مداد به صورت شبکه های خطی مانند تصویر (پشت نقاشی) ترسیم کنند شما در این مرحله میتوانید به بچه ها کمک کنید .در مرحله آخر از روی خطوط با قیچی نقاشی را برش بزنند.

حال بچه ها یک نقاشی پازلی درست کردند که حاصل تلاش خود آنها بوده.

در مراحل بعدی شما میتوانید به بچه ها یاد بدهید تا پازل های مختلف و با دقت و ظرافت بالاتر بسازند

جلسه شانزدهم

دایره های رنگی

دنیا ما سرشار پدیده های زیبا و جذابه سرشار از رنگها فرمها و... که نشان از قدرت خدای بزرگ است یکی از این فرمها دایره است که در هستی میتوان به خوبی وجود دایره را حس کرد زمین به صورت دایره ای دور خورشید می چرخد ماه به دور زمین میچرخد و سیارات دیگر نیز به دور خورشید به صورت دایره ای در حال چرخش هستند... چرخ و فلک گردش- ساعت- و.. و حتی بچه ها هنگام بازی دوست دارند دور خودشان بچرخند

در این درس شما بعد از مقدمه ای کوتاه در باره دایره و نقش آن در زندگی و جهان از کودکان بخواهید روی مقوای خود یک دایره بزرگ بکشند هر چقدر بزرگتر بهتر خواهد شد سپس درون آن دایره یک دایره کمی کوچکتر و دوباره یک دایره کوچکتر (حداقل ۴ دایره) کشیده شود سپس از آنها بخواهسد دایره ها را رنگ بزنند یعنی کوچکترین دایره و بعد دور دایره و دوباره دور دایره بعدی تا... اینگه کل نقاشی رنگ شود. در مراحل بعدی از کودک بخواهید از خلاقیت خود استفاده کرده و روی هر سطحی چیزی بکشند... در مراحل بعدی میتوان از این دایره های رنگی در تزیین کلاس یا اتاق و یا به صورت قاب عکس بچه ها استفاده کرد ... خلاقیت حرف اول را میزند .

کتاب مبانی هنرهای تجسمی را اگر نخوانده اید حتما بخوانید

جلسه هیفدهم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

هنر کودکان
@artkoodak

www.artkoodak.blog.ir
www.nagashi.avablog.ir

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

آموزش بدن انسان به کودکان

شاید دیده باشید که کودکان در کشیدن بدن انسان (منظور آدمهایی که در نقاشی خود ترسیم میکنند مانند پدر - مادر - خودش و دیگران) دچار مشکل میشوند زیرا کودک درک و شناخت درستی از قسمتهای مختلف بدن انسان ندارد شما میتوانید در مرحله اول او را تشویق کنید فقط آدمها و افراد مختلف از خانواده تا دوستان خودش را بکشد صرف نظر از غلط یا درست کشید فقط تشویق کنید بکشند .. در مرحله بعد او را با قسمتهای مختلف بدن انسان آشنا کنید و از او بخواهید قسمتهای مختلف بدن انسان را نام ببرند یا اگر تابلویی از بدن انسان داشتید (مانند تصویر) از کودک بخواهید قسمتهای مختلف را بنویسد ... در مرحله بعد از کودک بخواهید با توجه به توضیحات شما ، خودش یا پدر یا مادر و .. بکشد سپس از او بخواهید نقاشی را رنگ بزند و اطراف آن را هر چه دوست دارد بکشد.

شما در این آموزش به کودک به صورت علمی بدن انسان را معرفی کرده اید و ضمناً آموزش نقاشی جدیدی به کودک یاد داده اید فراموش نکنید در این آموزش ها از چاشنی طنز هم میتوان برای جذاب کردن آموزش استفاده کرد .

با بچه ها رقص تمرین کنید و درباره سلامتی دست و پا و بدن صحبت کنید

نقاشی روی زمین

این نوع نقاشی یک کار گروهی و جذاب برای کودکان است که کودکان میتوانند با گچ های رنگی روی زمین موضوعات دلخواه خود را نقاشی کنند در این نوع نقاشی کودکان یاد میگیرند با هم کودکان خود ارتباط برقرار کند یاد میگیرند به هم کمک کنند و در واقع یک نقاشی بزرگ را با هم بر روی زمین ترسیم کنند.

توجه داشته باشید هدف ما از هنر کودکان نقاش یا خوشنویس و یا... هر هنر دیگر به معنی آن هنر فقط نیست و در واقع ما میخواهیم کودکان را هنرمند و هنر شناس و خلاق پرورش بدهیم میخواهیم به آنان یاد بدهیم چگونه در جامعه زندگی کنند و چطور میتوانند خلاقیت خود را به کار بگیرند. به همین منظور بعضی از دروس مانند این درس بیشتر روی شخصیت و روابط کودک توجه دارد

با بچه ها کارتون ببینید و درباره کارتون صحبت کنید

جلسه نوزدهم

موجودات عجیب غریب

در نقاشی کودک بحث کشیدن موجودات عجیب غریب همیشه مورد توجه همه کارشناسان بوده و هست چرا که بعضی اعتقاد دارند کشیدن موجودات عجیب غریب توسط کودک حنبه های مشکلات روانی دارد و... اما مادر اینجا میخواهم پارا فراتر بزاریم و خودمان به بچه ها این موضوع را پیشنهاد بدهیم ... حال چرا؟؟

اول اینکه همیشه بچه ها از این گونه موضوعات استقبال میکنند همیشه از دیدن موجودات عجیب و فرا زمینی خوشحال میشوند. از این رو با این کار جرات بچه هارو بالا میبریم و نیز ترس آنها رو از کشیدن این گونه موضوعات از بین میبریم. دوم اینکه با این موضوع شما زمینه رو برای بروز شخصیت و روحیه پنهان کودکان را فراهم میکنید و احیانا اگر کودکی مشکلی هم داشته باشد با این گونه موضوعات نمایان خواهد شد

سوم اینکه این گونه موضوعات چون چهار چوب ذهنی خاصی ندارد کودک بدون قید و بند نقاشی میکشد و با این کار خلاقیت خود را بروز میدهد.

در ابتدای درس شما در باره موجودات عجیب و غریب با بچه ها صحبت کنید یا داستانی در این زمینه برایشان تعریف کنید و از آنها بخواهید در این زمینه صحبت کنند .. سپس از آنها بخواهید یک موجود عجیب و غریب را برایتان نقاشی بکشند یا یکی از صحنه های داستان را به تصویر در بیاورند . سپس با سلیقه خود رنگ آمیزی کنند

از آنها بخواهید برای موجود خود یک اسم عجیب و غریب بگذارند برای این موجود عجیب و غریب یک داستان بگویند ...

بعد از طی این درس پی خواهید برد که این موضوع چقدر میتواند برای شما و کودکان مفید باشد ..

جلسه بیستم

نقاشی با روبان های رنگی

در این درس میخوایم شما به موضوعی توجه بیشتری داشته باشید و آن حذف چها رچوب و ذهنیت نقاشی کودک که مبتنی بر آن است که نقاشی فقط باید روی کاغذ و با رنگ انجام شود ... ما میخوایم وسعت دنیای نقاشی کودکان را تا جایی گسترش دهیم تا خلاقیت آنها شکوفا شود آزادی در کنار نظارت و آموزش شما مربیان و اولیای محترم این دنیا را وسعت خواهد بخشید .

در این درس میخوایم با کمک روبان های رنگی کاغذی پشت چسب دار (معمولا تابلو سازان و فروشندگان و ملزومات تابلو نویسی دارند) نقاشی و یا بهتر بگوییم هنر آفرینی را به کودکان بیاموزیم .

به هر کودکی مقداری روبان کاغذی مثلا در ۶ رنگ و هر رنگ ۳۰ سانت بدهید و از آنها بخواهید با توجه به طرح خود و با کمک برش با قیچی طرح خود را پیاده کنند . توجه بفرمایید در این درس خلاقیت – تنوع و مواردی که قبلا گفته شد هدف ماست پس اجازه دهید بچه ها هر آنچه میخوانند به تصویر بکشند .

نقاشی با عکسهای روزنامه

در این تکنیک کودکان با بریده های عکسهای روزنامه به صورت کلاژ و چسباندن روی صفحه مقوا نقاشی خود را ترسیم میکنند در این تکنیک سعی می شود کودکان بیاموزند که بین عکس های مختلف و در کنار هم قرار دادن آنها تصویری معنادار بیا فرینند شاید به ظاهر این تکنیک ساده باشد ولی در واقع این تکنیک با خلاقیت و ذهن کودک سرو کار دارد و کودک می آموزد فکر کند و از هوش خود برای مونتاژ کردن عکس و چسباندن آنها بر روی مقوا بهره گیرند در پایان می توان تا حدودی از رنگ و خطوط نیز استفاده کنند. در ادامه شما میتوانید به کودک داستان بدهید تا تصویر داستان را بکشد یا برای تصویر خود یک داستان کوتاه بگوید.

جلسه بیست و دوم

نقاشی با برگ درختان - نقاشی روی برگ درختان

این یک کار خلاقانه است که کودک میتواند با راهنمایی شما مربی یا ولی گرامی فعالیت را در قالب نقاشی انجام دهد که هم تنوع در نقاشی به وجود می آید هم کودک به پیرامون خود بیشتر دقت خواهد کرد و هم با طبیعت بیشتر آشنا و انس میگیرد. روش کار شما میتواند کود یا کودکان خود را به باغ یا پارک محل زندگی خود ببرید ضمن اینکه به کودکان توضیح میدهید که انواع درختان چگونه هستند کودکان را با انواع برگها آشنا میکنید سپس از کودکان میخواهید از برگهایی که روی زمین افتاد تعداد را جمع آوری کنند و در محیط کلاس یا رنگهای گواش یا آبرنگ روی برگها را نقاشی بکشند یا میتوانند روی برگها را رنگهای مختلف زده و سپس آنرا روی کاغذ یا مقوی برگردانند تا اثر برگ مانند تکنیک مهر روی سطح کاغذ نقش ببندد.

کودک و نقاشی از چهره خودش

در خصوص اهمیت موضوع دادن به بچه ها در درسهای قبلی صحبت شده در این درس میخواهیم از بچه ها که چهره خود را نقاشی بکشند

حالا چرا این موضوع؟

چهره نماد اولیه هر انسان است حالت های هر انسان از چهره او نمایان است زیبایی و زشتی غم و شادی اندوه و... از چهره مشخص میشود... حال وقتی که از یک بچه بخواهید چهره خودش را نقاشی بکشد کودک سعی میکند نقصهای و عیب هایی (البته به نگاه خود کودک شاید عیب باشد و از نگاه دیگران عیب محسوب نشود) که در چهره دارد را نمایان نکند - سعی در زیبا تر کشیدن چهره خود دارد (در دختران بیشتر دیده میشود) . و و شاید یکی از دلایلی که بچه ها به گرم کردن کودک علاقه دارند (بخصوص دختران) همین مسئله باشد و موارد روانشناختی از این دست که حال شما به عنوان مربی و ولی کودک با این موضوع نه تنها تنوع در نقاشی را نشان داده اید بلکه شناخت شما از کودک بیشتر خواهد شد .

جنبه های روانشناختی این درس بسیار مهم است

حالا در مرحله اول شما برای کودک توضیح دهید که هر انسان دارای یک سر است که بعضی ها به شکل گرد و بعضی ها کمی کشیده هستند و سپس از او بخواهید چهره خود را (فقط چهره و گردن و کمی از لباسی که الان پوشیده) بر روی مقوا به صورت بزرگ بکشد و رنگ آمیزی کند . توجه کنید به کودک یاد آوری کنید تا حتما به اندازه کله واقعی خود بکشد .. در درس های آینده به موضوعات بیشتری در خصوص روانشناسی شخصیت کودک خواهیم پرداخت

جلسه بیست و چهارم

آموزش های ما را از درس اول بخوانید

تصویر ۱

تصویر ۳

تصویر ۲

www.artkoodak.blog.ir
www.nagashi.avablog.ir

عضویت در تلگرام ما یک امتیاز بزرگ

نقاشی ضد نور

کلمه ضد نور که یک اصطلاح در عکاسی است به تصویری گفته میشود که منبع نور روبروی دوربین قرار داشته باشد که در اینصورت منبع نور و زمینه دیده میشود ولی سوژه مورد نظر تیره و تاریک ثبت میشود که البته این نوع عکاسی در هنگام غروب آفتاب با طلوع آفتاب زیبا خواهند بود توجه به تصویر ۱ در نقاشی هم این اصلاح رایج است در نقاشی هم مانند عکاسی زمینه و منبع نور دیده میشود ولی سوژه سیاه و تیره کشیده میشود .

در این تکنیک ابتدا از بچه ها بخواهید یک صحنه از غروب آفتاب را بکشند که فقط آسمان و زمین دیده شود و سپس با رنگ های نارنجی زرد قرمز و آبی غروب آفتاب را به تصویر بکشند استفاده از رنگهای گواش یا ابرنگ توصیه میشود . تصویر ۲

پس از خشک شدن رنگ از بچه ها بخواهید موضوع خود (مثلا درخت یا ...) را با مداد بکشند و کل تصویر با رنگ قهوه ای تیره یا سیاه رنگ آمیزی کنند تصویر ۳

در این تکنیک کشیدن جزئیات نقاشی را زیباتر خواهد کرد توجه داشته باشید در ابتدا درس درباره غروب آفتاب و طلوع آفتاب با بچه ها صحبت کنید و از رنگها و تغییر رنگ آسمان در این دو موقع حرف بزنید و تصویر به بچه ها نشان بدهید

نقاشی با خمیر مجسمه

در این تکنیک جذاب و مهم که به ظاهر ساده است اهداف بسیار مهمی را دنبال میکنیم. در این تکنیک کودکان به جای رنگ از خمیرهای رنگی مجسمه سازی استفاده میکنند.

در مرحله اول شما به کودک یک بسته خمیر بازی بدهید تا کمی با آنها بازی کنند و با دست ورز دهند در مرحله بعد کودکان روی مقوای خود یک تصویر (مثلا کله یک آدم) را بکشند ولی برای کله چشم و دماغ و دهن و مو نکشند چون قرار است با راهنمایی شما با خمیر بازی این کارها را انجام بدهند. در این مرحله به بچه ها یاد بدهید فقط با دست و فشار دست و انگشتان خود تصویر خودشان را کامل کنند و در مراحل بعدی و سایل خمیر بازی مثل قلتک یا چاقوی پلاستیکی و.. استفاده کنند.

در این تکنیک دقت بچه ها بالا میرود باعث میشودتوان حسی حرکتی کودکان تقویت و ذهن آنها نسبت به نقاشی بازتر شود.

چند نکته :

- ۱- این درس هیچ ربطی به کاردستی ندارد
- ۲- اجازه بدهید بچه ها خلاقانه با خمیر کار کنند
- ۳- در پایان از کارها عکس بگیرید یا اینکه روی کارهای بچه ها سلفنون بکشید تا خمیرها از مقوا جدا نشوند
- ۴- این درس را در ۳ جلسه با بچه ها کار کنید و در جلسه دوم و سوم از وسایل خمیر بازی مانند قلتک و چاقوی پلاستیکی و.. استفاده شود
- ۵- حتما شکلها وفرمها را روی مقوا به صورت تخت و دو بعدی کار شود

سفر از عالم واقعی به عالم تخیل

در ادامه بحث تخیل و رویاهای کودکان این با می خواهیم با کودکان از عالم واقعی به عالم تخیل سفر کنیم در ابتدا با بچه ها در باره دنیای واقعی اشیا اجسام و... صحبت کنید مثلا به بچه ها اشکال مختلف درختان را شرح دهید و برای آنها بکشید حال به آنها بگویید یک درخت در چه صورتی میتواند یک درخت تخیلی باشد که هم هویت درخت را داشته باشد و از طرفی واقعی هم نباشد. نظرات و ایده های بچه ها را بشنوید و تایید کنید.

در تصویر ۱ کودک تخیل دوستی یک درخت با یک نهنگ را به تصویر کشیده که در اینجا کودک تخیلی بودن درخت را به دید راه رفتن درخت دانسته نه در شکل ظاهری آن.

وقتی بچه ها با این مقوله آشنا شدند از آنها بخواهید برای شما یک درخت غیر واقعی یا همان تخیلی بکشند آنها را آزاد بگذارید و فقط تشویق و راهنمایی کنید بگذارید آزادانه نقاشی بکشند - رنگ بزنند میوه های عجیب ترسیم کنند و....

باز هم یاد آوری میکنیم که این نوع نقاشی چهارچوب ذهنی کودک را گسترده و باعث میشود کودک آزادانه تفکر خیال آرزو و خواسته های خودش را بازگو کند و ....

شما میتوانید این درس را در ۲ جلسه برگزار کنید و در جلسه دوم از آنها بخواهید برای شما جنگل یا باغی خیالی ترسیم کنند

حیوانات تخیلی کودکانه

همیشه کودکان در روبرو شدن با حیوانات واکنش خوبی نشان میدهند و با توجه به نوع حیوان گرایش خاصی به حیوانات دارند. در ادامه بحث تخیل و رویا در نقاشی کودکان این با میخواستیم تخیل کودکان را در این زمینه فعل تر کنیم از این رو شما نمونه های خطی از حیوانات برای کودکان آماده کنید و به آنها نشان دهید و از آنها بپرسید که این چه نوع حیوانی است (۴ حیوان را بر روی کاغذ آماده کنید و به بچه ها بدهید) سپس از آنها در باره شکل حیوانات و رنگ آنها و... صحبت کنید حال از آنها بخواهید نقاشی حیوان را طوری ترسیم کنند که تخیلی باشد. مثلا تصویر یک اسب که کودک با توجه به تخیل خود برای او میتوان مانند پرنده بال بگذارد و یا اینکه برایش شاخ و... نوع رنگ و به دلخواه انتخاب کنند.

باید توجه داشته باشید که شاید کودکان بخاطر نوع کار کمی ترس داشته باشند و در این مواقع شما با راهنمایی و کمک به کودک از ترس او بکاهید و بگذارید از ادانه نقاشی بکشد. در این نوع آموزش محدودیت معنی ندارد هرچقدر موجود عجیب باشد تخیلی تر خواهد بود بعد شما میتواند از بچه ها بخواهید یک اسم خیالی برای نقاشی انتخاب کنند.

توجه داشته باشید شما بعضی از دروس را میتوانید در چند جلسه با موضوعات مختلف تکرار کنید

در پایان باز به رویکرد رگیو اشاره میکنم که تعامل کودک با مربی مربی با کودک والدین با مربی و والدین با کودک خواهد بود ما قرار است در کلاس یاد بدهیم و یاد بگیریم قرار است شعر بخوانیم تا خجالت را کنار بگذاریم میرقصیم تا ریتم و هماهنگی را بهتر درک کنیم نمایش را برای تغییر و فن بیان استفاده میکنیم والدین با ما خواهند بود چرا که والدین عنصر اصلی تربیت کودکان هستند فضای کلاس را آنطور که میتوانیم برای کودکان آماده میکنیم تا بیشتر یاد بگیرند

ضمنا شعر ترانه و موسیقی های مورد نیاز برای مربیان دوره مشاوره به صورت جداگانه ارسال خواهد شد.

کتابهای مورد نیاز به تشخیص مشاور برای مربی خریداری میشود و برای ایشان از طریق پست ارسال خواهد شد

موضوعات در نقاشی کودکان

در باره اینکه به کودک بایستی موضوع داده بشود یا نه و اصولاً چه موضوعاتی برای نقاشی کودک مناسب است و.. حائز اهمیت است چرا که از جنبه روانشناسی و هنری و تربیتی و.. کودک بسیار اهمیت دارد.

موضوعات مستقیم: در این خصوص اعتقاد بر این است که از کودکان خواسته شود تا موضوعاتی را نقاشی بکشند که مربی با طرح آن موضوع اهداف روانشناسی و تربیتی را دنبال میکند از قبیل موضوع: خانواده - مسافرت ها- موضوع پدر - موضوع باغ و...

با این موضوعات مربی به بعضی مسایل و مشکلات و.. کودک میرسد

موضوعات غیر مستقیم: در این نوع شیوه مربی بار بیان خاطره و داستانی قبل از نقاشی ذهن کودک را برای کشیدن نقاشی آماده میکند. بعد از بیان داستان یا خاطره مربی از کودکان میخواهد هر موضوعی دوست دارند بکشند. حال کودکان با توجه به آن داستان یا خاطره و بخاطر اینکه ذهنشان درگیر داستان و خاطره شده به ترسیم گوشه ای از داستان میکند

موضوعات مهم مستقیم: خانواده- مسافرت ها- بازی- خانه خود را بکشید - تصویر چهره پدر - تصویر چهره مادر - چیزهایی که دوست دارید و....

این شیوه نامه حاصل سالها تجربه و آموزش به کودکان است که بصورت یک مجموعه در اختیار مربیان دوره های آموزشی من قرار گرفته از این رو مربیانی که میخواهند در کنار این شیوه نامه مشاوره و راهنمایی داشته باشند میتوانند با راه های ارتباطی زیر با من در تماس باشند و در دوره های مشاوره تخصصی شرکت کنند .

با تشکر

گروه هنر کودکان

علیرضا قالیحاری (مهربان)

راه های ارتباطی ما :

ایمیل mehrabanart@gmail.com

تلگرام هنرکودکان عضویت در این اطلاع از آموزش های جدید
https://t.me/joinchat/AAAAAD_WW3HoRqa^q3hEnw

تلفن ۰۹۳۹۱۸۱۸۵۴۵

سایت هنرکودکان www.artkoodak.blog.ir

شماره تماس : ۰۹۳۹۱۸۱۸۵۴۵

